

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 5 Ιουλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής (δυνάμει της υπ' αριθ. 1338/2022 τροποποιητικής πράξης της Προέδρου του Κλιμακίου) και Γερασιμούλα Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει τη με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 737/2022 προδικαστική προσφυγή του Οικονομικού Φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην οδό ..., αρ. ΤΚ. ..., ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Δήμου ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμόν 497/2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... ΑΔΑ: ... ως προς το μέρος που έκανε δεκτή την αιτιολόγηση χαμηλής προσφοράς και κατά συνέπεια την προσφορά του οικονομικού φορέα «...», το από 4-5-2022 πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, για το έργο: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ...», ως προς την αποδοχή της αιτιολόγησης και κατά συνέπεια της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» και να επιστραφεί το ποσόν του καταβληθέντος παράβολου.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ Ν. 4442/2016 ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΙΜΗ, με προϋπολογισμό 264.000,00 Ευρώ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α., με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ... η οποία δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 15/12/2021.

2. Επειδή, με την προσφυγή προσβάλλεται η με αριθμό 497/2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... με την οποία εγκρίθηκε το από 4-5-2022 πρακτικό της Ε.Δ. και κηρύσσει προσωρινό ανάδοχο της σύμβασης κατασκευής του έργου τον οικονομικό φορέα «...». Ο πίνακας κατάταξης των οικονομικών φορέων βάσει της προσβαλλόμενης απόφασης έχει ως εξής: «...» με μέση έκπτωση 43,62 % «...» με μέση έκπτωση 40,35 % «...» με μέση έκπτωση 33,65 % «...» με μέση έκπτωση 33,17 % «...» με μέση έκπτωση 27,28% «...» με δτ "...» με μέση έκπτωση 18,17 % «...» με μέση έκπτωση 3,00 %. Σύμφωνα με τις παραδεκτές προσφορές που δόθηκαν προκύπτει ότι ο μέσος όρος του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών είναι 28,46% κι επειδή, οι προσφορές των «...» (43,62%) και «...» (40,35%), απέκλιναν περισσότερο των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή, μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ προσκάλεσε τους δύο οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 88 του Ν.4412/2016, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της υπ' αριθμ. ... πρόσκλησης. Στο κείμενο της απόφασης διαλαμβάνεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς ... και ... υπέβαλαν ηλεκτρονικά τις απαντήσεις τους και οι δύο στις 18-2-2022. Η Επιτροπή Διαγωνισμού επανασυνεδρίασε την 22-3-2022 και έκρινε ως παραδεκτές τις παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα «...» σχετικά με τις «ασυνήθιστα χαμηλά προσφορές», ενώ για τον οικονομικό φορέα «...» έκρινε ότι έπρεπε να ζητηθούν επιπλέον διευκρινίσεις και τον προσκάλεσε με το υπ' αριθμ. 24458/8-

4-2022 έγγραφό της μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ για παροχή επιπλέον στοιχείων για αιτιολόγηση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών λαμβανομένων υπόψη των αναφερόμενων στην παρ.2 του άρθρου 88 του Ν.4412/2016. Ο οικονομικός φορέας «...» υπέβαλε ηλεκτρονικά την απάντηση του στις 21-4-2022. Η Επιτροπή Διαγωνισμού επανασυνεδρίασε την 4-5-2022. Η επιτροπή έκρινε ως παραδεκτές τις παρεχόμενες εξηγήσεις και του οικονομικού φορέα ... σχετικά με τις «ασυνήθιστα χαμηλά προσφορές», οι οποίες αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης, που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της και τις οποίες διαβιβάζει στην αναθέτουσα για να τις αποδεχτεί. Στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών για το σύνολο των διαγωνιζομένων σε αυτό το στάδιο, τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού έκριναν ως παραδεκτές τις προσφορές όλων των διαγωνιζομένων όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα κατάταξης.

3. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί παράβολο (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., εξοφληθέν και δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σχετικής σελίδας της Γ.Γ.Π.Σ.), ύψους 1320,00 ΕΥΡΩ.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 120 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της ΕΑΔΗΣΥ.

5. Επειδή, η από 26/05/2022 υπό κρίση προσφυγή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσφεύγουσα έλαβε το πρώτον γνώση της προσβαλλόμενης, την 16/5/2022 μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Εξάλλου, ασκεί την υπό κρίση προσφυγή, παραδεκτά και με

προφανές έννομο συμφέρον, καθώς επιδιώκει την ακύρωση της απόφασης 497/2022 της Ο.Ε ως προς το μέρος που δεν απέρριψε την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» ως δεύτερη στην σειρά μειοδοσίας.

6. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 42756/2022 έγγραφο το οποίο διαβιβάστηκε τόσο στην ΕΑΔΗΣΥ μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 09.06.2022, όσο και προς «όλους τους συμμετέχοντες» μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της προσφυγής και τις κοινοποίησε δι' αυτού του τρόπου στην προσφεύγουσα. Επ' αυτών κατετέθη νομίμως το από 14/06/2022 υπόμνημα.

7. Επειδή, η προσφεύγουσα προβάλλει, ότι *«Από το κείμενο της απόφασης προκύπτει ότι η αιτιολόγηση της χαμηλής προσφοράς της «...» που κατέθεσε την 18-2-2022, εντός δηλαδή της αποκλειστικής προθεσμίας που ορίζει η διακήρυξη στο άρθρο 4.1.η, δεν εξηγούσε κατά τρόπο ικανοποιητικό την χαμηλή προσφορά στον διαγωνισμό και καλέστηκε να επαναλάβει την αιτιολόγηση. Στο άρθρο 4.1.η της διακήρυξης επί λέξη αναφέρει: «Στις παραπάνω περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016». Στην παρ. 3 του άρθρο 88 του νόμου 4412/2016 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» αναφέρει; "Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα.» Στην προσβαλλόμενη απόφαση ξεκάθαρα αναφέρεται ότι ο οικονομικός φορέας «...» στις 18-2-2022 υπέβαλε την*

αιτιολόγηση της χαμηλής του προσφοράς για την οποία κρίθηκε από την Ε.Δ ότι έπρεπε να ζητηθούν επί πλέον διευκρινίσεις και τον προσκάλεσε με το υπ' αριθμ. 24458/8-4-2022 έγγραφο για παροχή επιπλέον στοιχείων που να εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής που πρότεινε. Ο οικονομικός φορέας «...» υπέβαλε την απάντησή του στις 21-4-2022. Η επιτροπή διαγωνισμού και η αναθέτουσα αρχή τις νέες αυτές εξηγήσεις τις έκρινε ως παραδεκτές. Βλέποντας τα «νέα στοιχεία» που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας «...» προκύπτει ξεκάθαρα ότι υπέβαλε νέα αιτιολόγηση της προσφοράς του με νέα διαφορετικά οικονομικά στοιχεία και οικονομικά μεγέθη από τα αρχικά που είχε υποβάλει, νέες προσφορές προμηθευτών κλπ και όχι διευκρινίσεις επί των στοιχείων που είχαν υποβληθεί στην αρχική αιτιολόγηση εντός της αποκλειστικής εικοσαήμερης προθεσμία που θέτει η διακήρυξη και ο νόμος, μάλιστα τα νέα έγγραφα και στοιχεία τα ονομάζει «ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ». Η αιτιολόγηση της χαμηλής προσφοράς της «...» δεν συμπεριέλαβε ανάλυση του κόστους για τα Γενικά Έξοδα του έργου. Στο αναλυτικό τιμολόγιο του έργου (βλ. σελ. 8,9,10) αναφέρει: "Οι τιμές μονάδας του παρόντος Τιμολογίου προσαυξάνονται κατά το ποσοστό Γενικών Εξόδων (Γ.Ε.) και Οφέλους του Αναδόχου (Ο.Ε.), στο οποίο περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένες εργασίες αλλά αφορούν συνολικά το κόστος του έργου όπως, κρατήσεις ή υποχρεώσεις αυτού, όπως δαπάνες διοίκησης και επίβλεψης του Έργου, σήμανσης εργοταξίων, φόροι, δασμοί, ασφάλιστρα, τόκοι κεφαλαίων κίνησης, προμήθειες εγγυητικών επιστολών, έξοδα λειτουργίας γραφείων κ.λπ., τα επισφαλή έξοδα πάσης φύσεως καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος από την εκτέλεση των εργασιών. Το ως άνω ποσοστό Γ.Ε. & Ο.Ε., ανέρχεται σε δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) του προϋπολογισμού των εργασιών, όπως αυτός προκύπτει βάσει των τιμών του Τιμολογίου Προσφοράς του αναδόχου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και διακρίνεται σε: (α) Σταθερά έξοδα, δηλαδή άπαξ αναλαμβανόμενα κατά τη διάρκεια της σύμβασης, τα οποία περιλαμβάνουν τις δαπάνες: (1) Εξασφάλισης και διαρρύθμισης εργοταξιακών χώρων, για την ανέγερση κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων

π.χ. γραφείων, εργοστηρίων και Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης λοιπών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. (2) Ανέγερσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. (3) Περίφραξης ή/και διατάξεων επιτήρησης εργοταξιακών εγκαταστάσεων και χώρων εκτέλεσης εργασιών εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. (4) Εξοπλισμού κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων για τη διασφάλιση λειτουργικής ετοιμότητας, εξασφάλισης ύδρευσης, ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνικής σύνδεσης και αποχέτευσης, καθώς και λοιπών απαιτούμενων ευκολιών, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης. (5) Απομάκρυνσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων μετά την περαίωση του έργου, καθώς και οι δαπάνες αποκατάστασης των χώρων κατά τρόπο αποδεκτό και σύμφωνα με τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους. (6) Κινητοποίησης (εισκόμισης στο εργοτάξιο) του απαιτούμενου εξοπλισμού γενικής χρήσης (π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς προσωπικού), όπως προβλέπεται στο χρονοδιάγραμμα του έργου και αποκινητοποίησης με το πέρας του προβλεπόμενου χρόνου απασχόλησης. (7) Οι δαπάνες επισκόπησης των μελετών του έργου και τυχόν συμπληρώσεις τροποποιήσεις, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο άμεσο κόστος. (8) Οι δαπάνες συμπλήρωσης των ΣΑΥ/ΦΑΥ (Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας/Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. (9) Για φόρους. (10) Για εγγυητικές. (11) Ασφάλισης του έργου. (12) Προσυμβατικού σταδίου. (13) Διάθεσης μέσων ατομικής προστασίας. (14) Για επισφαλή έξοδα πάσης φύσεως (π.χ. εξεύρεσης χώρων γραφείων και λοιπών εγκαταστάσεων, χρηματοοικονομικών εξόδων, απαιτήσεως για μελέτες που μπορεί να προκύψουν κατά την πορεία των εργασιών, εκτεταμένες διαφωνίες και απαίτηση ισχυρής νομικής υποστήριξης, απαιτήσεις για μέτρα προστασίας από μη ληφθείσες υπόψη ακραίες επιτόπου συνθήκες, κλοπές μη καλυπτόμενες από ασφάλιση). (β) Χρονικώς συνηρητημένα έξοδα, δηλαδή εξαρτώμενα από τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, τα οποία περιλαμβάνουν τις δαπάνες (1) Χρήσεως - λειτουργίας των εργοταξιακών εγκαταστάσεων και ευκολιών

(περιλαμβάνει τη χρήση των εγκαταστάσεων και χώρων καθαρών σύμφωνα με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων) (2) Προσωπικού γενικής επιστάσις και διοίκησης του Αναδόχου και υπό την προϋπόθεση μόνιμης και αποκλειστικής απασχόλησης στο έργο (σε περίπτωση μη μόνιμης και αποκλειστικής απασχόλησης θα λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος απασχόλησης και η διαθεσιμότητα στο έργο). Ανοιγμένες περιλαμβάνονται και οι Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης δαπάνες για προβλεπόμενες νόμιμες αποζημιώσεις. Το επιστημονικό προσωπικό και οι επιστάτες, με εξειδικευμένο αντικείμενο (π.χ. χωματουργικά, τεχνικά, ασφαλικά) δεν περιλαμβάνονται. (3) Νομικής υποστήριξης. (4) Εξωτερικών τεχνικών συμβούλων με ad hoc μετάκληση. (5) Για την εκτέλεση των καθηκόντων της παραπάνω κατηγορίας προσωπικού π.χ. χρήση αυτοκινήτων. (6) Λειτουργίας μηχανημάτων γενικής χρήσης π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς Προσωπικού. (7) Μετρήσεων γενικών δεικτών και παραμέτρων που προβλέπονται στους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους και λήψη μέτρων για συμμόρφωση προς αυτούς. (8) Συντήρησης του έργου για τον προβλεπόμενο χρόνο (9) Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος (10) Το αναλογούν, σε σχέση με τη συμμετοχή του στον κύκλο εργασιών της επιχείρησης, κόστος έδρας επιχείρησης ή/και λειτουργίας κοινοπραξίας. Τα παραπάνω έξοδα σύμφωνα με την ΕΓΚΥΚΛΙΟ 9/25-4-2017 ΑΔΑ:6Η6Κ465ΧΘΞ-3Φ5 του Υπουργείου Υποδομών και μεταφορών αναλύονται με βάση ποσοστά επί του προϋπολογισμού των εργασιών του έργου, που στην προκείμενη περίπτωση είναι 185.541,50 € και είναι της τάξης ποσοστού 11% του προϋπολογισμού των εργασιών. Οι δύο αιτιολογήσεις χαμηλής προσφοράς που υποβλήθηκαν έχουν σοβαρότατες ελλείψεις κοστολόγησης μεγάλων δαπανών και λάθη οικονομικών μεγεθών ώστε να καθίστανται απορριπτές. ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Δ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε. Ο οικονομικός φορέας «...» στις 18-2-2022 εμπρόθεσμα και μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των είκοσι ημερών από την ... πρόσκληση της Ε.Δ υπέβαλε αιτιολόγηση της χαμηλής του προσφοράς η οποία δεν έγινε αποδεκτή από την Ε.Δ. και κρίθηκε ότι έπρεπε να ζητηθούν επί πλέον στοιχεία και

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

διευκρινήσεις. Στο έγγραφο 24458/8-4-2022 που του απεστάλη και το οποίο υπογράφεται από την πρόεδρο της Ε.Δ καλείται να προσκομίσει επιπλέον στοιχεία, που να εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής που πρότεινε στον διαγωνισμό. Ο οικονομικός φορέας, εκπρόθεσμα και εκτός της εικοσαήμερου προθεσμίας από την αρχική πρόσκληση, στις 21-4-2022 υπέβαλε νέα αιτιολόγηση με τον τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» την οποία και έκανε δεκτή η Ε.Δ. και η προσβαλλόμενη απόφαση. Η παραπάνω διαδικασία είναι καταφανώς παράτυπη καθώς καταστρατηγεί τα προβλεπόμενα τόσο στην διακήρυξη (βλ. άρθρο 4.1.5) όσο και στην παρ. 3 του άρθρου 88 ν. 4412/2016 στα οποία προβλέπεται η υποβολή της αιτιολόγησης να γίνεται σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών από την πρόσκληση. Στη διακήρυξη δεν δίνεται κανένα δικαίωμα στον οικονομικό φορέα, αν δεν εξηγήσει ικανοποιητικά το κόστος και την τιμή που προτείνει, να υποβάλει νέα αιτιολόγηση της προσφοράς του αλλά αντίθετα ρητά ορίζεται ότι «Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται». Η προσβαλλόμενη απόφαση, κάνοντας δεκτή την νέα εκπρόθεσμη αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» καταστρατήγησε την αρχή της τυπικότητας της διαδικασίας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του ίσου μέτρου κρίσης, αρχές που διέπουν απαράβατα τους δημόσιους διαγωνισμούς. 2ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Δ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε. Στην αιτιολόγηση χαμηλής προσφοράς της «...» που υποβλήθηκε στις 18-2-2022, και έπρεπε να είναι η μόνη που θα εξετάζονταν από την Ε.Δ, αφού αυτή και μόνο αυτή υποβλήθηκε εντός της αποκλειστικής εικοσαήμερης προθεσμίας, υπάρχει σφάλμα στα οικονομικά μεγέθη καθώς τα έσοδα της εταιρείας από την εργολαβία θεωρούνται ως ποσόν 148.139,24€ αντί του ορθού ποσού 123.444,20€ = 218.938,97€ (προϋπ. με ΓΕ&ΟΕ x(1-0,4362.. έκπτωση), καθώς λανθασμένα στην αιτιολόγηση θεωρήθηκε ως έσοδο το ποσό των απροβλέπτων, η αναθεώρηση και το σύνολο του κονδυλίου για απολογιστικές εργασίες. Τα κονδύλια αυτά δεν είναι σίγουρο ότι θα απορροφηθούν από την εργολαβία αλλά και αν απορροφηθούν αυτό θα γίνει με εκτέλεση πρόσθετων και επί πλέον εργασιών το οποίο συνεπάγεται και

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

αναλογικά πρόσθετο κόστος του έργου. Το πρόσθετο αυτό κόστος δεν υπολογίζεται στα έξοδα στην αιτιολόγηση. Έτσι λοιπόν με τα σωστά νούμερα του προϋπολογισμού και τα νούμερα που υπολογίζει ως κόστος του έργου η αιτιολόγηση το οικονομικό αποτέλεσμα προκύπτει: $123.444,20 - 66.954,95 - 10.095,44 - 20.294,00 - 16.467,44 - 3.443,78 - 9.444,20 = - 3.255,61\text{€}$ είναι δηλαδή ΑΡΝΗΤΙΚΟ για τον οικονομικό φορέα «...» και η προσβαλλόμενη απόφαση έπρεπε να απορρίψει την αιτιολόγηση και κατά συνέπεια και την προσφορά. 3ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Δ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε. Ο οικονομικός φορέας «...» και στις δύο αιτιολογήσεις που υπέβαλε δεν υπολογίζει αναλυτικά, ως όφειλε, τα κονδύλια των Γενικών Εξόδων του έργου, όπως αυτά περιγράφονται και αναλύονται στις σελίδες 8,9,10 του αναλυτικού τιμολογίου και οι δαπάνες τους εξειδικεύονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 9/25-4-2017 ΑΔΑ:6Η6Κ465ΧΘΞ-3Φ5. Εντελώς αυθαίρετα και χωρίς την προσκόμιση κανενός είδους στοιχείων και αναλύσεων αυτών, τα κοστολογεί και στις δύο αιτιολογήσεις στο ποσό των 9.444,20€. Η δικαιολόγηση και κοστολόγηση γενικών εξόδων του έργου βάσει της ως άνω εγκυκλίου συνιστά όλως παραδεκτό τρόπο για την αιτιολόγηση αυτών, ενώ άλλωστε το ίδιο το τεύχος Προϋπολογισμού της διακήρυξης, συντάχθηκε με βάση το στοιχειοθετούμενο συνάθροισμα 18% Γ.Ε. και Ο.Ε στο οποίο καταλήγει και η οικεία εγκύκλιος, στο πλαίσιο εκτίμησης κόστους έργου. Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς δύνανται να αποκλίνουν από τα ποσοστά της εγκυκλίου για τα Γενικά Έξοδα που αναφέρονται στο Αναλυτικό Τιμολόγιο του έργου αλλά πρέπει αυτό να γίνει εμπειριστατωμένα με αναλύσεις και αποδεικτικά στοιχεία κόστους πράγμα που δεν έγινε στις δύο επίμαχες αιτιολογήσεις. Από την στιγμή που δεν προσκομίζονται αναλυτικά στοιχεία για τον υπολογισμό των γενικών εξόδων του έργου είχε υποχρέωση η αιτιολόγηση να ακολουθήσει τις κατευθύνσεις και τα ποσοστά κόστους της ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ 9 όπου το κόστος αυτών προσδιορίζεται, αθροίζοντας τα επί μέρους ποσοστά, σε ποσοστό περίπου 11% του προϋπολογισμού των εργασιών του έργου δηλαδή $11\% \times 185.541,50\text{€} = 20.409,56\text{€}$ (ποσό που λάβαμε εμείς ως κόστος στην αιτιολόγησή μας ακολουθώντας τα ποσοστά της εγκυκλίου). Το ποσό αυτό είναι υπερδιπλάσιο

του ποσού των 9.444,20€ που αυθαίρετα και χωρίς στοιχεία λαμβάνεται στις δύο αιτιολογήσεις της «...». Αν η διαφορά του ποσού $20.409,56 - 9.444,20 = 10.965,36€$ ενσωματωθεί στις αιτιολογήσεις οδηγεί τόσο την πρώτη, που έτσι και αλλιώς είναι αρνητική (βλ. ως άνω 2ο λόγο προσβολής) όσο και την δεύτερη αιτιολόγηση από θετική κατά 5.129,05€ σε αρνητική κατά $5.129,05 - 10.965,36 = - 5.836,31€$ δηλαδή σε κάθε περίπτωση το οικονομικό αποτέλεσμα είναι ΑΡΝΗΤΙΚΟ για τον οικονομικό φορέα. Η προσβαλλόμενη απόφαση και για τον λόγο αυτό θα έπρεπε να απορρίψει την αιτιολόγηση και κατά συνέπεια και την προσφορά της «...». 4ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Δ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε Ο οικονομικός φορέας «...» και στις δύο αιτιολογήσεις που υπέβαλε δεν υπολογίζει αναλυτικά ή δεν υπολογίζει καθόλου και δεν προσκόμισε προσφορές προμηθευτών, ως όφειλε, για το κόστος στις κάτωθι εργασίες του προϋπολογισμού του έργου: 1. Φρεάτιο Συγκέντρωσης Λυμάτων Α.Τ. 9 το οποίο βάση του αναλυτικού τιμολογίου και της τεχνικής περιγραφής του έργου είναι προκατασκευασμένο σύνθετο αντλιοστάσιο μάλιστα είναι εισαγωγής από το εξωτερικό, είναι κατασκευασμένο από ειδικά συνθετικά υλικά και περιλαμβάνει αντλίες, συσκευές, όργανα ελέγχου, ηλεκτρολογικό πίνακα παροχής ρεύματος, αυτοματισμούς κλπ. η δαπάνη του Φρεατίου στον προϋπολογισμό του έργου είναι 45.000,00€ πλέον ΓΕ&Ο.Ε. Για την σύνθετη αυτή εργασία και υλικά και οι δύο αιτιολογήσεις λαμβάνουν αυθαίρετα κόστος 20.000,00€ χωρίς να προσκομίζεται καμία προσφορά προμηθευτή ή ανάλυση τιμής κόστους κλπ. Στην αιτιολόγηση της εταιρείας μας, όπου το κόστος του άρθρου αυτού Α.Τ9 αναλύεται λεπτομερέστατα και συνοδεύεται από προσφορά προμηθευτή που έχει την δυνατότητα να το εισάγει στην Ελλάδα, το κόστος υλικού και εργασίας υπολογίστηκε σε 25.255,03€ η διαφορά $25.255,03 - 20.000,00 = 5.255,03€$ έπρεπε να προστεθεί στο κόστος των δύο αιτιολογήσεων της «...» και έτσι το οικονομικό αποτέλεσμα και των δύο θα ήταν και πάλι αρνητικό και για τον λόγο αυτό. Για τις εργασίες προϋπολογισμού του έργου : α) Λειτουργία εργοταξιακών αντλητικών συγκροτημάτων Α.Τ 11, β) Αντιστηρίξεις με ξυλοζεύγματα Α.Τ 12 , γ) Αντιστηρίξεις με μεταλλικά πετάσματα Α.Τ. 13 , δ) Ψηφιακή βιντεοσκόπηση αγωγών αποχέτευσης Α.Τ 14 η δαπάνη των οποίων

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

στον προϋπολογισμό του έργου ανέρχεται στο ποσό των $1.120,00+242,00+23.400,00+4.160,00= 28.922,00\text{€}$ πλέον ΓΕ&ΟΕ και ανέρχεται σε ποσοστό 15,59% του προϋπολογισμού και του κόστους του έργου και οι δύο αιτιολογήσεις δεν υπολογίζουν κανένα κόστος κατασκευής τους, το ποσό όμως των 28.922,00€, μετά την έκπτωση που δόθηκε στον διαγωνισμό, προστίθεται ανεπίτρεπτα στα έσοδα των δύο αιτιολογήσεων. Επίσης και στις δύο αιτιολογήσεις, στον πίνακα «κόστος μισθοδοσίας υπόλοιπου προσωπικού» για τους δύο χειριστές μηχανημάτων έργου που αναφέρονται με τα ονόματα ως ... το κόστος παράτυπα θεωρείται μηδενικό. Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι τα δύο αυτά ονόματα, στο οργανόγραμμα που κατατέθηκε στην δεύτερη αιτιολόγηση, δηλώνονται ως ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ για το σύνολο του έργου πράγμα ανεφάρμοστο καθώς δεν γίνεται ο εργοδηγός ενός έργου να είναι ταυτόχρονα, εντός του ωραρίου εργασίας, και χειριστής μηχανήματος στο έργο. Εν κατακλείδι, για τον 4ο λόγο απόρριψης, η αιτιολόγηση χαμηλής προσφοράς της «...», χωρίς κανένα νόμιμο έρεισμα ούτε στην διακήρυξη αλλά ούτε και στον νόμο, θεώρησε μηδενικό το κόστος κατασκευής των ως άνω εργασιών του προϋπολογισμού και μηδενικό το κόστος των δύο χειριστών μηχανημάτων έργου. Η Ε.Δ. και η προσβαλλόμενη απόφαση θα έπρεπε και για τους λόγους αυτούς, που δηλαδή στην αιτιολόγηση δεν λαμβάνεται κόστος για τις τέσσερις αυτές απαραίτητες εργασίες και για τους δύο απαιτούμενους χειριστές, να θεωρήσουν μη ικανοποιητικές τις δύο αιτιολογήσεις και να τις απορρίψουν και κατά συνέπεια να απορρίψουν και την προσφορά. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ / ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ. Οι σοβαρότατες πλημμέλειες των δύο αιτιολογήσεων χαμηλής προσφοράς του οικονομικού φορέα «...», τόσο της πρώτης όσο και της δεύτερης, δεν μπορούν να τύχουν συμπληρώσεως/διευκρινήσεως, στο πλαίσιο του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021, διότι εν προκείμενο τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της ήδη υποβληθείσας προσφοράς, σε κάθε δε περίπτωση μια αίτηση διευκρίνησης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη παροχής πληροφοριών και εγγράφων τα οποία έπρεπε να είχαν υποβληθεί εξ αρχής (βλ. πάγια νομολογία ΑΕΠΠ), στην προκειμένη περίπτωση κατά την πρώτη υποβολή

αιτιολόγησης χαμηλής προσφοράς εντός δηλαδή της αποκλειστικής εικοσαήμερης προθεσμίας που θέτει η διακήρυξη.».

8.Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις ως άνω απόψεις της προβάλλει ότι «Με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι μετά την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής η εταιρία «...» δεν υπέβαλε απλές διευκρινήσεις αλλά νέα οικονομικά στοιχεία και οικονομικά μεγέθη από αυτά που αρχικά είχε υποβάλει. Ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Ειδικότερα: Το άρθρο 88§3 του Ν. 4412/2016 ορίζει κατά λέξη τα εξής: «3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παρ. 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18.». Όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.), το οποίο κλήθηκε να ερμηνεύσει διατάξεις προϊσχυσασών οδηγιών (άρθρα 30 παρ. 4 της οδηγίας 93/37, 55 της οδηγίας 2004/18) αντίστοιχες προς τις διατάξεις του άρθρου 69 της οδηγίας 2014/24 και του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, οι διατάξεις αυτές έχουν “επιτακτικό χαρακτήρα”, επιβάλλουν δε στις αναθέτουσες αρχές να εξακριβώνουν τη σύνθεση των προσφορών που είναι ασυνήθιστα χαμηλές και τις υποχρεώνουν να ζητούν από τους διαγωνιζομένους, οι οποίοι υποβάλλουν τέτοιες προσφορές, να προσκομίζουν τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, για να αποδείξουν ότι οι προσφορές τους είναι σοβαρές. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται να διασφαλίζεται πραγματικός “κατ’ αντιπαράθεση” διάλογος, ο οποίος διεξάγεται σε κατάλληλο χρονικό σημείο, διαρκούσης της διαδικασίας εξέτασης των προσφορών, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του μετέχοντος στη διαδικασία οικονομικού φορέα, ώστε να δίνεται στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, να αποτρέπονται αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Από τη

διάταξη του άρθρου 88§3 του Ν. 4412/2016 και των όσων δέχεται το ΔΕΕ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις πληροφορίες που τις παρέχουν οι υποβάλλοντες αιτιολόγηση οικονομικοί φορείς σε συνεννόηση μαζί τους. Ήτοι αναπτύσσεται ένας διάλογος μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφέροντος προκειμένου να διευκρινισθούν οι οποιεσδήποτε επιφυλάξεις της ως προς το κερδοφόρο ή μη της προσφοράς. Εάν στα πλαίσια του διαλόγου ο προσφέρων δεν μπορέσει να αποδείξει το μη ζημιογόνο της προσφοράς του αυτή απορρίπτεται ως ασυνήθιστα χαμηλή. Παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να καλέσει το διαγωνιζόμενο να διευκρινίσει τα στοιχεία της αιτιολόγησης που υπέβαλε και θεωρούνται ως ατεκμηρίωτα ή ελλιπή οδηγεί σε ακύρωση της απόφασης που απέρριψε την αιτιολόγηση για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας εκδόσεώς της. Εν προκειμένω ο Δήμος, εφαρμόζοντας την άνω διάταξη του νόμου κάλεσε την εταιρία «...» να παράσχει διευκρινήσεις και να υποβάλει στοιχεία που θα αποδείκνυαν το κερδοφόρο ή μη της προσφοράς του. Δεν ζητήθηκε από την εταιρία «...» η υποβολή νέας αιτιολόγησης, ούτε υπεβλήθη νέα αιτιολόγηση. Υπεβλήθησαν διευκρινήσεις και στοιχεία για την τεκμηρίωση της υποβληθείσας στις 18.02.2022 αιτιολόγησης. Εν όψει των ανωτέρω ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δεν υπεβλήθησαν διευκρινήσεις από την εταιρία «...» επί της από 18.02.2022 υποβληθείσας αιτιολογήσεως αλλά νέα αιτιολόγηση είναι απορριπτέος. Με την προδικαστική προσφυγή της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν παρέχεται κανένα δικαίωμα από τη διακήρυξη να κληθεί ο διαγωνιζόμενος να διευκρινίσει την αιτιολόγησή του αλλά αντίθετα ορίζεται ότι «αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται. Για το λόγο αυτό θεωρώντας εσφαλμένα, για όσα ανωτέρω αναφέραμε, ως νέα αιτιολόγηση τις υποβληθείσες διευκρινήσεις του οικονομικού φορέα «...» ζητά την απόρριψή τους ως δήθεν εκπροθέσμως υποβληθείσα νέα αιτιολόγηση. Κατ' αρχήν να επισημάνουμε και πάλι ότι στις 21.04.2022 ο οικονομικός φορέας «...» δεν υπέβαλε νέα αιτιολόγηση, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, αλλά παρείχε διευκρινήσεις που του ζητήθηκαν με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο της αναθέτουσας αρχής. Δεδομένου ότι στο έγγραφο - πρόσκληση προς παροχή διευκρινήσεων δεν είχε τεθεί συγκεκριμένη

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

προθεσμία οι υποβληθείσες στις 21.04.2022 διευκρινήσεις υπεβλήθησαν εντός εύλογου χρόνου και σε κάθε περίπτωση εμπρόθεσμα και όσα περί του αντιθέτου αναφέρει η προσφεύγουσα είναι απορριπτέα. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα «...» είναι απορριπτέα, γιατί δεν υπολόγισα τα Γενικά έξοδα του έργου σύμφωνα με την εγκύκλιο 9/2017 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που τα εξειδικεύει. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος καθώς όπως έχει κριθεί ο βάσει των τυχόν εγκυκλίων και εν προκειμένω της Εγκυκλίου 9/2017 του Υπουργού ΥΠΟΜΕ, υπολογισμός των απαιτούμενων για την κατασκευή του υπό ανάθεση έργου δαπανών δεν έχει την έννοια ότι, κατά την αιτιολόγηση προσφοράς που εμφανίζεται εκ πρώτης όψεως ως ασυνήθιστα χαμηλή, αποκλείεται η εκ μέρους διαγωνιζομένου επίκληση και απόδειξη της συνδρομής για την επιχείρησή του ειδικών συνθηκών αναφορικά με την εγκατάσταση και την λειτουργία του συγκεκριμένου εργοταξίου, εν όψει των οποίων η δαπάνη εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου είναι μικρότερη (ή και μεγαλύτερη) από αυτή που θα προέκυπτε από την εφαρμογή των συντελεστών της Εγκυκλίου, Στην ίδια, άλλωστε, την Εγκύκλιο αναφέρεται ότι «πρόκειται για μια πρώτη, αδρή προσέγγιση για την κατανομή των επιμέρους ποσοστών του εμμέσου κόστους του έργου δηλαδή των Γενικών Εξόδων και ενός ευλόγου προσδοκώμενου Εργολαβικού Οφέλους (ΓΕ&ΟΕ). Η Θεώρηση έγινε με κάποιες 'μέσες' συνθήκες δηλαδή έργο προϋπολογισμού της τάξεως 1.000.000 συμβατικής διάρκειας 12 μηνών, Επιλέχθηκε να δοθεί η 'μέση' Θεώρηση με μια συγκεκριμένη τιμή όπως είναι η προσέγγιση του ν. 4412/2016 (άρθρο 53 παρ, 7.Ο), έναντι παράθεσης εύρους διακύμανσης τιμών και ποσοστών (π.χ. για κάλυψη ειδικών συνθηκών και καταστάσεων, γεωγραφικές παράμετροι, κατηγοριοποίηση έργων με βάση τον προϋπολογισμό, τη λειτουργία (ΟΔΟ, ΑΙΜ, ΥΔΡ) κ.α.),.. Προτείνεται το όλο ζήτημα να εξεταστεί και να αποτελέσει αντικείμενο της σύνταξης του Κανονισμού Αναλυτικών Τιμολογίων. Επιπλέον Θα πρέπει να επαναδιατυπωθούν οι γενικοί όροι των περιγραφικών τιμολογίων για τα οποία ήδη γνωμοδότησε το Συμβούλιο, μετά την οριστικοποίηση του παρόντος», διατυπώνεται, δηλαδή, σαφώς από το εκδόν όργανο ότι οι συντελεστές της αναφέρονται σε κατά προσέγγιση στοιχεία κόστους βάσει μίας

συγκεκριμένης υπόθεσης εργασίας (έργο προϋπολογισμού 1.000.000,00 ευρώ διάρκειας 12 μηνών), και όχι σε συντελεστές υποχρεωτικής εφαρμογής για την ανάλυση του ΓΕ&ΟΕ μίας έκαστης συγκεκριμένης σύμβασης κατασκευής δημοσίου έργου. Επομένως, η προαναφερθείσα Εγκύκλιος 9/2017 του Υπουργού ΥΠΟΜΕ δεν θεσπίζει υποχρεωτικό κανόνα δικαίου για την σύνταξη των προσφορών, οι δε διαγωνιζόμενοι μπορούν να υπολογίσουν με διαφορετικό τρόπο τα οικεία μεγέθη, ενόψει των εκάστοτε ιδιαιτεροτήτων και συνθηκών κάθε έργου, υπολογισμός που τελεί, σε κάθε περίπτωση υπό την κρίση της αναθέτουσας αρχής κατά την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς. Αντίθετη ερμηνεία θα ερχόταν σε αντίθεση με την υποχρέωση των διαγωνιζομένων να εξηγήσουν την προσφερόμενη τιμή σε σχέση με τις πραγματικές συνθήκες (τοπικές, χρονικές, τεχνικές κ.λπ.) και τις ιδιαιτερότητες του υπό ανάθεση έργου επί τη βάση επίκαιρων σχετικών στοιχείων, προκειμένου να είναι δυνατή η εκτίμηση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των οικονομικών προσφορών, εντέλει δε και της επάρκειας των προσφερόμενων τιμών για την εκτέλεση της σύμβασης. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα περιορίζεται να προβάλλει με την προσφυγή ότι η προσφορά της εταιρίας «...» είναι ασυνήθιστα χαμηλή γιατί δεν έχει υπολογίσει τα γενικά έξοδα με τους προβλεπόμενους στην εγκύκλιο 9/2017 συντελεστές, χωρίς όμως να αμφισβητεί με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς τις εκτιμήσεις της εταιρίας «...» σε σχέση με τα γενικά έξοδα κατασκευής του συγκεκριμένου έργου εν όψει των ιδιαίτερων συνθηκών εκτέλεσης του και της οργάνωσης της επιχείρησής της, ο συγκεκριμένος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος. Τέλος απορριπτέα είναι και όσα αναφέρει η προσφεύγουσα με τον 4ο λόγο της προσφυγής της καθώς για την τεκμηρίωσή του επικαλείται τη δική της ανάλυση και την προσφορά του δικού της προμηθευτή.». Επειδή στην εγκύκλιο υπ' αριθμ. 9/2017 του ΥΠΟΜΕΔΙ με θέμα Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το άρθρο 53 παρ.7 περ. θ' (Γενικά έξοδα και εργολαβικό όφελος) του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) ορίζεται ότι «Ο προϋπολογισμός μελέτης ενός έργου είναι η αναγκαία για τη δημοπράτησή του τελική (σε σχέση με αρχικές προεκτιμήσεις)

λεπτομερής εκτίμηση του κόστους, με βάση τα στοιχεία των συμβατικών τευχών και ιδίως της τεχνικής μελέτης και των προδιαγραφών, τη δομική ανάλυση (WBS-work breakdown structure), τις προτεινόμενες ή δεσμευτικές μεθοδολογίες κατασκευής, το σχέδιο ανάπτυξης του έργου, τις επικρατούσες επιτόπου συνθήκες, τις τιμές υλικών, εργατικών και μηχανικού εξοπλισμού, τυχόν ειδικές απαιτήσεις και τα γενικά έξοδα του αναδόχου. Στον κατά τα ανωτέρω προϋπολογισμό διακρίνεται: Άμεσο κόστος: είναι το συνολικό κόστος των επί μέρους εργασιών οι οποίες συνθέτουν το φυσικό αντικείμενο του έργου και περιλαμβάνουν τα κόστη υλικών (ενσωματούμενων ή χρησιμοποιούμενων), εργατικών μηχανικού εξοπλισμού και πιθανών υπεργολάβων. Είναι το κόστος που μπορεί να εντοπιστεί και υπολογιστεί σε συγκεκριμένες εργασία/ες ή λειτουργία/ες. Πρόκειται για κόστος πρωτογενούς κατασκευής το οποίο αθροιζόμενο για το σύνολο των εργασιών δίνει το συνολικό άμεσο κόστος του έργου. Γενικά πρόκειται για κόστος συνδεδεμένο με τη δραστηριότητα (activity related cost). Έμμεσο κόστος (γενικά έξοδα του έργου): είναι το τμήμα του κόστους του έργου, το οποίο δεν μπορεί να κατανεμηθεί σε συγκεκριμένη εργασία/ες ή λειτουργία/ες. Τέτοια είναι τα γενικά έξοδα του εργοταξίου, τα έξοδα εγγυητικών – ασφαλίσεων, τα γενικά έξοδα της επιχείρησης (το αναλογούν κόστος έδρας επιχείρησης ή/και λειτουργίας κοινοπραξίας), διάφορες κρατήσεις, φόρος εισοδήματος κ.λπ. **ΕΜΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ - ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.**
A. ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ. Περιλαμβάνουν τις δαπάνες: Εξασφάλισης και διαρρύθμισης εργοταξιακών χώρων, για την ανέγερση κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων π.χ. γραφείων, εργαστηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης • Ανέγερσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης **Περίφραξης ή/και διατάξεων επιτήρησης εργοταξιακών εγκαταστάσεων και χώρων εκτέλεσης εργασιών εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης • Εξοπλισμού κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων για τη διασφάλιση λειτουργικής ετοιμότητας, εξασφάλισης ύδρευσης, ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνικής σύνδεσης και αποχέτευσης, καθώς και λοιπών**

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

απαιτούμενων ευκολιών, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης • Απομάκρυνσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων μετά την περαίωση του έργου, καθώς και οι δαπάνες αποκατάστασης των χώρων κατά τρόπο αποδεκτό και σύμφωνα με τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους.

- Κινητοποίησης (εισκόμισης στο εργοτάξιο) του απαιτούμενου εξοπλισμού γενικής χρήσης (π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς προσωπικού), όπως προβλέπεται στο 1 Λαμβάνεται υπόψη η τεχνική διάρκεια ζωής του αντικειμένου και η αναγκαιότητα αντικατάστασης στη διάρκεια της συμβατικής περιόδου.

3. χρονοδιάγραμμα του έργου και αποκινητοποίησης με το πέρας του προβλεπόμενου χρόνου απασχόλησης.

- Οι δαπάνες επισκόπησης των μελετών του έργου και τυχόν συμπληρώσεις τροποποιήσεις εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο άμεσο κόστος.
- Προσυμβατικού σταδίου
- Διάθεσης μέσω ατομικής προστασίας
- Για επισφαλή έξοδα πάσης φύσεως (π.χ. εξεύρεση χώρων γραφείων και λοιπών εγκαταστάσεων, χρηματοοικονομικών εξόδων, απαιτήσεων για μελέτες που μπορεί να προκύψουν κατά την πορεία των εργασιών, εκτεταμένες διαφωνίες και απαίτηση ισχυρής νομικής υποστήριξης, απαιτήσεις για μέτρα προστασίας από μη ληφθείσες υπόψη ακραίες επιτόπου συνθήκες, κλοπές μη καλυπτόμενες από ασφάλιση). Με βάση τον ορισμό τα ΓΕ αναφέρεται μόνο στα έξοδα που επηρεάζουν και αφορούν όλες τις εργασίες και όχι αποκλειστικά κάποιες συγκεκριμένες. Υπό τη θεώρηση αυτή, το κόστος π.χ. των χρωματογραφικών μηχανημάτων, η εγκατάσταση παραγωγής σκυροδέματος, η εγκατάσταση και τα μηχανήματα ασφαλικών, δεν εμπίπτουν στα γενικά έξοδα».

9. Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, T 570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 866/2008 και ΔΕφΑθ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου).

10. Επειδή, περαιτέρω, έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, T 148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50· της 11ης Μαΐου 2010, PC Ware Information Technologies κατά

Επιτροπής, Τ 121/08, ΕΥ:Τ:2010:183, σκέψη 72· της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, Τ 422/11, ΕΥ:Τ:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, Τ 698/14, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2016:476, σκέψη 59]. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, Τ 90/14, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2015:772, σκέψη 62).

11. Επειδή, ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι ανατίθεται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55]. Σε κάθε περίπτωση, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και οι αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές

οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού (βλ. Dr Albert Sanchez Graells -Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions).

12. Επειδή, ειδικότερα, προτού οι αναθέτουσες αρχές απορρίψουν μία προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, ζητούν εγγράφως λεπτομέρειες σχετικά με τα συστατικά στοιχεία των προσφορών που κρίνονται χρήσιμα για την εκτίμηση ή την εξακρίβωση της προφανούς ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς (βλ. C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου). Ήδη με το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, προβλέπεται ότι οι εξηγήσεις μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου. Η ως άνω απαρίθμηση δεν είναι εξαντλητική, αλλά ούτε απλώς ενδεικτική και, συνεπώς, δεν αφήνει τις αναθέτουσες αρχές ελεύθερες να καθορίσουν ποιοι είναι οι σχετικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη πριν από την απόρριψη μιας προσφοράς που φαίνεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή (C-292/07 σκ. 159, και C-599/10 SAG ELV Slovensko σκ. 30). Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει τη σχετική απόφαση σχετικά με την απόρριψη ή μη, στην περίπτωση δε απόρριψης προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αιτιολογήσει την απόφαση της (βλ. άρθρο 84 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 341 παρ. 1 περ. γ του ν. 4412/2016). Υπό αυτό το πλαίσιο το Δικαστήριο έκρινε ότι ο έλεγχος των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών «προϋποθέτει κατ' ανάγκην την εφαρμογή μιας διαδικασίας

ελέγχου των προσφορών, κατόπιν ακροάσεως των ενδιαφερομένων, τις οποίες η αναθέτουσα αρχή έκρινε ως ασυνήθιστα χαμηλές, επιβάλλοντας στην αρχή αυτή την υποχρέωση, αφού έλαβε γνώση όλων των προσφορών και πριν από την απόφαση για την ανάθεση του έργου, να ζητήσει κατ' αρχάς εγγράφως διευκρινίσεις για τα στοιχεία της προσφοράς για την οποία υπάρχει η υπόνοια ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή τα οποία της δημιούργησαν συγκεκριμένες επιφυλάξεις και να εκτιμήσει ακολούθως την προσφορά αυτή υπό το πρίσμα των δικαιολογήσεων που παρέσχε ο συγκεκριμένος υποψήφιος σε απάντηση στο αίτημα αυτό (T-495/04 Belfass, σκ. 98 και συνεκδικασθείσες αποφάσεις C-285/99 και C-286/99 Lombardini και Mantovani σκ.51 και 53) Και τούτο διότι ως έχει κριθεί «Πράγματι, είναι σημαντικό να μπορεί κάθε διαγωνιζόμενος για τον οποίο υπάρχει υπόνοια ότι υπέβαλε προσφορά ασυνήθιστα χαμηλή να προβάλλει λυσιτελώς την άποψή του ως προς το σημείο αυτό και να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει κάθε είδους δικαιολογητικό σχετικά με τα διάφορα στοιχεία της προσφοράς του σε χρόνο –λογικώς μεταγενέστερο του ανοίγματος του συνόλου των φακέλων– κατά τον οποίο γνωρίζει όχι μόνον το όριο της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς που ισχύει για το έργο και ότι η προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά επίσης και τα συγκεκριμένα σημεία που δημιούργησαν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή (απόφαση Lombardini και Mantovani, σκέψη 64 ανωτέρω, σκέψεις 51 και 53, απόφαση T-402/06 της 16-9-2013 Βασίλειο της Ισπανίας κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, απόφαση T-4/01 RENCO SpA κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7-2-2002, σκέψη 75 επ.). «Συνεπώς, η ύπαρξη πραγματικού κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, διεξαγόμενου σε εύθετο χρόνο κατά τη διαδικασία εξετάσεως των προσφορών, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου, προκειμένου να δοθεί στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, συνιστά απαίτηση των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων ως προς τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, που αποσκοπεί στο να αποτραπούν αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων» (βλ. συναφώς, προπαρατεθείσες συνεκδικασθείσες αποφάσεις C-285/99 και C-286/99 σκέψη 57 αλλά και C-599/10 σκ.29), καθώς

και να διαπιστώσει, εκφέροντας ασφαλή κρίση, με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας, αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου της συμβάσεως, όπως αυτό οριοθετείται από τις ειδικότερες προβλέψεις της διακηρύξεως καταλείποντας στον ανάδοχο και κάποιο περιθώριο κέρδους (ΣΤΕ (ΑΣΦ) 90/2017 σκέψη 6, ΣΤΕ ΕΑ 83/2017, 197/2015) Περαιτέρω, στην αναθέτουσα αρχή εναπόκειται να διατυπώσει με σαφήνεια την αίτηση που απευθύνει στους ενδιαφερόμενους υποψηφίους προκειμένου να τους παράσχει τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους (C-599/10 σκ.31).

13. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή οφείλει κατά κανόνα να μην απορρίπτει άνευ ετέρου μία προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή αλλά να δίδει στον προσφέροντα τη δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, κατόπιν έγγραφων εκ μέρους του εξηγήσεων και διενέργειας πραγματικού και κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, διεξαγόμενου σε εύθετο χρόνο κατά τη διαδικασία εξετάσεως των προσφορών. Τούτο, όμως, ουδόλως σημαίνει ότι ο προσφέρων έχει κάποιο ρόλο οιονεί συναπόφασης ή συνδιαπραγματεύεται στην παραπάνω αξιολογική διαδικασία, ούτε ότι είναι ελεύθερος να μην προσκομίζει τίποτα ή να προσκομίζει όλως ελλιπή ή αόριστα ή και αντιφατικά στοιχεία και δη σε σχέση με τα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με το δικαιολογήσιμο της προσφοράς του. Και αυτό, διότι, άλλως και η διαδικασία θα καθυστερούσε υπέρμετρα και ο προσφέρων θα αποκτούσε ενδεχομένως άνιση και πλεονεκτική θέση έναντι των λοιπών προσφερόντων (βλ. σχετικά ΑΕΠΠ 235/2018 σκ.5). Ωστόσο, ως προαναφέρθηκε, στην αναθέτουσα αρχή εναπόκειται να διατυπώσει με σαφήνεια την αίτηση που απευθύνει στους ενδιαφερόμενους υποψηφίους προκειμένου να τους παράσχει τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους (C-599/10 σκ.31).

14. Επειδή, από τη λεκτική διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, προκύπτει, όπως προαναφέρθηκε, ότι η διοίκηση έχει διακριτική ευχέρεια ως προς την κρίση περί του εάν μία προσφορά «φαίνεται» να εντάσσεται στις διατάξεις του εν λόγω

άρθρου, όπου σε περίπτωση καταφατικής κρίσης, «απαιτεί» από τον οικονομικό φορέα να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος που προτείνει στην προσφορά του. Εξυπακούεται ότι στο πλαίσιο της ανωτέρω κλήσης της αναθέτουσας αρχής τόσο οι αιτούμενες εξηγήσεις εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής όσο και οι παρεχόμενες εξηγήσεις εκ μέρους του οικονομικού φορέα δεν επιτρέπεται να οδηγήσουν σε ουσιώδη τροποποίηση του περιεχομένου της υποβληθείσας προσφοράς (Δ. Ράικος, Ε. Βλάχου, Ε.Σαββίδη Βιβλίο 1 «Δημόσιες Συμβάσεις Ν.4412/2016, ερμηνεία κατ' άρθρο», Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, παρ. 38 σελ.868). Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, επαληθεύοντας τα στοιχεία της υποβληθείσας προσφοράς με βάση την αιτιολόγηση που υποβλήθηκε, να αποφασίσει αιτιολογημένα αν θα δεχθεί ή θα απορρίψει την προσφορά, προσδιορίζοντας κατά τρόπο συγκεκριμένο, σε περίπτωση απόρριψης της προσφοράς, τα σημεία της αιτιολόγησης τα οποία κρίνει ανακριβή ή ανεπαρκή (πρβλ. ΔΕφΠατρών Ν8/2018 σκ.11, Ε.Α. 841/2010, 45, 866, 1208/2008, 867/2006).

15.Επειδή, η έννοια της αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς δεν αποδίδεται ρητά από τις διατάξεις των Ενωσιακών Οδηγιών, αλλά αποτελεί αόριστη αξιολογική έννοια, (βλ Δ. Ράικος Δημ. Συμβάσεις, σελ 858). Η έννοια της αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς πρέπει να καθορίζεται συγκεκριμένα σε κάθε σύμβαση σε σχέση με το αντικείμενο που αποτελεί το περιεχόμενό της, (βλ. Απόφ. Γεν. Δικαστ. υπόθ. Τ-495/04 σκέψη 94). Συναφώς, δεν ορίζεται μόνο με βάση το συνολικό κόστος της αλλά και όταν τα επί μέρους κόστη αυτής είναι ιδιαίτερος χαμηλά εν σχέσει με ζητούμενα από την διακήρυξη είδη, (ΕΣ ΣΤ Κλιμ. Πράξη 11/2010). Δεν καθορίζεται ούτε ο τρόπος υπολογισμού του ορίου πέραν του οποίου υφίσταται, αδικαιολόγητα χαμηλή προσφορά εναπόκειται επομένως στα κράτη-μέλη και στις αναθέτουσες αρχές να καθορίσουν τον τρόπο υπολογισμού αυτού του ορίου. Επιπλέον δεν απαγορεύεται η χρήση αυτόματου μηχανισμού υπολογισμού του ορίου, αρκεί αυτό να μην έχει άκαμπτο περιεχόμενο αλλά να μπορεί να αναθεωρηθεί από την αναθέτουσα αρχή, (βλ. ΔΕΚ C-285/99 & C-286/99,σκ.71,72). Η ενωσιακή οδηγία και ήδη ο νόμος 4412/2016 επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή να εξακριβώσει την ύπαρξη

της όχι μόνο σε αυτές που είναι έκδηλα υπερβολικά χαμηλές αλλά και σε αυτές που φαίνονται σε αυτήν ως αδικαιολόγητα χαμηλή προσφορά, (ΔΕΚ Απόφ. C-103/88, σκ. 27). Δεν επιτρέπεται εθνική διάταξη που προβλέπει απόρριψη προσφοράς που θεωρήθηκε ως αδικαιολόγητα χαμηλή προσφορά επί τη βάση μαθηματικού τύπου, χωρίς προηγούμενη κλήση για εξηγήσεις του προσφέροντος, (βλ. ΔΕΚ C-103/88 σκ. 18-19, C-285/99 & 286/99, σκ. 73 & 86), Η έννοια της δεν θεμελιώνεται αορίστως από την αναθέτουσα αρχή αλλά καθορίζεται με αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες του υπό εκτέλεση έργου. Η κρίση της αναθέτουσας αρχής ως προς τον χαρακτηρισμό της, ελέγχεται δικαστικά ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει, (βλ. ΕΣ Τμ. Μείζ. Επτ. Σύνθ. 1077/2016, ΕΣ Τμ. IV Πράξεις 3/2017, 21/2016) και πλέον υπάγεται στον έλεγχο της ΑΕΠΠ, (ΑΕΠΠ Απόφ. 235/2017, σκ 5). Η αναθέτουσα αρχή εφόσον κρίνει μια προσφορά ως αδικαιολόγητα χαμηλή προσφορά, πρέπει να ζητήσει διευκρινίσεις από τον προσφέροντα αποστέλλοντας πρόσκληση. Η απαίτηση για τήρηση των υποχρεώσεων περιβαλλοντικού και κοινωνικού δικαίου αλλά και η συμμόρφωση από τους υπεργολάβους είναι νέα στοιχεία εν σχέσει με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο. Η πρόσκληση προς τον προσφέροντα και οι διευκρινίσεις από αυτόν, συνιστούν ένα κατ'αντιπαράθεση διάλογο διεξαγόμενο σε εύθετο χρόνο, ώστε ο προσφέρων να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή ενώ και η αναθέτουσα αρχή να μην καταλήξει σε αυθαίρετες εκτιμήσεις, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C- 599/10 σκ. 29, C-285/99 & 286/99 σκ.57). Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι ο προσφέρων κατέχει κάποιο ρόλο συναπόφασης ή ότι είναι ελεύθερος να μην προσκομίζει στοιχεία σε κρίσιμα ζητήματα όπως π.χ. τα περί τήρησης των υποχρεώσεων του άρθρου 18 παρ 2 και να αναμένει κλήση της αναθέτουσα αρχή, (βλ. ΑΕΠΠ Απόφ. 235/2017, σκ. 35). Ο προσφέρων δύναται να υποβάλει όλες τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες, με βάση την φύση και τα χαρακτηριστικά της σύμβασης, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C-568/13 σκ. 50), οι οποίες δεν είναι εξαντλητικές ούτε επιτρέπεται ο αποκλεισμός ορισμένων ειδών διευκρινίσεων, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C-599/10 σκ. 28, Υπόθ. C- 285/99 & 286/99 σκ. 82, 83, 85). Ο κατάλογος που παραθέτει η παρ 2 του άρθρου 88, δεν είναι

εξαντλητικός ούτε ενδεικτικός, αλλά για την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων, συνεπάγεται ότι απόκειται εντέλει στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώνει με σαφήνεια την πρόσκληση που αποστέλλει στους φορείς ώστε να αποδείξουν λυσιτελώς την σοβαρότητα της πρότασής τους, (βλ. ΔΕΚ Απόφ. C-599/10 σκ. 31). Η αξιολόγηση της αναθέτουσας αρχής προφανώς πρέπει να λαμβάνει τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία ενώ δεν είναι δεσμευτικές οι όποιες γενικές κρίσεις π.χ. περί συνήθους ποσοστού έκπτωσης, περί αντίστοιχων πρότερων συμβάσεων της ίδιας ή άλλων αναθέτουσα αρχή σε ίδιο αντικείμενο, περί επιχειρηματικής απόφασης επέκτασης δραστηριοτήτων ή απόκτησης εμπειρίας κλπ, (βλ. ΑΕΠΠ Απόφ. 235/2017 σκ. 5).

16.Επειδή, λεκτέο είναι ότι το άρθρο 88 παρ. 3, του ν. 4412/2016 ιδρύει έναν κανόνα καταρχήν συνεννόησης της αναθέτουσας αρχής με τον προσφέροντα, ως προς την εκτίμηση των προσκομισθέντων από αυτόν εξηγήσεων, υπό την έννοια ότι η αναθέτουσα αρχή, εφόσον είτε βρίσκει ζητήματα δυσχερώς εξηγήσιμα, είτε έχει αμφιβολίες για την ερμηνεία τους και το εφαρμόσιμο τους, είτε έχει ανάγκη περισσότερες ειδικές πληροφορίες για κάποιες πτυχές των εξηγήσεων και γενικά δεν δύναται να καταλήξει σε βεβαία κρίση, οφείλει να μην απορρίπτει άνευ ετέρου, αλλά να ζητά συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις ή να ερωτά σχετικώς τον προσφέροντα. Αυτό όμως ουδόλως σημαίνει ότι ο προσφέρων είναι ελεύθερος να μην προσκομίζει τίποτα ή να προσκομίζει όλως ελλιπή και δη σε σχέση με τα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με το δικαιολογήσιμο της προσφοράς του, όπως αυτά περί τήρησης των κανόνων περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, αναμένοντας την αναθέτουσα να του απευθύνει ειδικές περαιτέρω προσκλήσεις για συμπληρωματικές διευκρινίσεις για στοιχεία που έπρεπε να είχε ήδη συμπεριλάβει στην αιτιολόγηση του, όπως εξηγήσεις που αφορούν την παρ. δ του άρθρου 88 (τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89) εντός της εξαρχής τεθείσας προθεσμίας. Και αυτό, διότι οι οποίες συμπληρωματικές διευκρινίσεις πρέπει να συνιστούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα, άλλως και η διαδικασία θα καθυστερούσε υπέρμετρα και ο προσφέρων θα αποκτούσε άνιση και

πλεονεκτική θέση έναντι των λοιπών και επόμενων στη σειρά μειοδοσίας προσφερόντων. Από την άλλη πλευρά, η πληρότητα στις αρχικές του εξηγήσεις προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να κρίνει αν θα τις απορρίψει ως ανεπαρκείς ή θα τον καλέσει για περαιτέρω απαντήσεις και συμπληρώσεις, θα πρέπει, συμφώνως με την αρχή της αναλογικότητας, να τελεί σε συνάρτηση με το αντικείμενο και τεχνική περιπλοκότητα του συμβατικού αντικειμένου. Οι παρασχεθείσες από τον προσφεύγοντα εξηγήσεις ήταν αόριστες και ανεπαρκείς για την εκ μέρους της αναθέτουσας διαμόρφωση κρίσης ή έστω μιας επαρκούς και εύλογης βάσης, ώστε να τη συμπληρώσει περαιτέρω σε συνεννόηση μαζί του και με τυχόν εκ μέρους του πρόσκληση για συμπληρωματικά έγγραφα. Ο προσφέρων, σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται, οφείλει να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η προσφορά του δύναται να είναι βιώσιμη και υλοποιήσιμη με το ποσό αυτής, χωρίς να χρειαστεί να προβεί σε σχετικές παραβάσεις και όχι η αναθέτουσα αρχή, η οποία απλώς αν εύρισκε μια καταρχήν αποδεικτική βάση, περαιτέρω όφειλε να μεριμνήσει για τη συμπλήρωση της.

17.Επειδή, ως παγίως έχει κριθεί, όταν η διακήρυξη ρητά προβλέπει την απόρριψη της προσφοράς σε περίπτωση που τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν αποδεικνύουν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, δεν είναι δε δυνατό, κατά παράκαμψη της αρχής της τυπικότητας, η προσφορά της συμμετέχουσας, η οποία, ήταν απορριπτέα κατά τη διακήρυξη, να γίνει δεκτή κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και κατόπιν εκτίμησης στοιχείων που δεν υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της διακήρυξης (πρβλ. ΕπΑνΣτΕ 240/2019, ΔΕφΘεσς. 74/2020). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

18.Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου ως προς τον πρώτο λόγο προσφυγής κρίνονται τα κάτωθι. Η Αναθέτουσα Αρχή κατά τον έλεγχο των αιτιολογήσεων χαμηλών προσφορών έχουν διακριτική ευχέρεια να ζητήσουν

διευκρινίσεις των τεχνικών ζητημάτων που να αφορούν τον τρόπο, τις μεθόδους και τις λεπτομέρειες κατασκευής του έργου καθώς και διευκρινίσεις των οικονομικών μεγεθών του έργου που αναλύονται στις αιτιολογήσεις. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ζητήσει όχι γενικώς και αορίστως διευκρινήσεις αλλά τις ειδικές και πάντως συγκεκριμένες διευκρινήσεις που θα έκρινε σκόπιμες. Και ίδια όφειλε να ζητήσει λεπτομέρειες σχετικά με τα συστατικά στοιχεία των προσφορών που κρίνονται χρήσιμα για την εκτίμηση ή την εξακρίβωση διαγνωσθείσας βάσει συγκεκριμένων αξιολογήσεων ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς. Ειδικότερα όφειλε να ζητήσει διευκρινήσεις για τα συγκεκριμένα στοιχεία της προσφοράς για την οποία υπάρχει η υπόνοια ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή τα οποία της δημιούργησαν συγκεκριμένες επιφυλάξεις και να εκτιμήσει ακολούθως την προσφορά αυτή υπό το πρίσμα των δικαιολογήσεων που παρέσχε ο συγκεκριμένος υποψήφιος σε απάντηση στο αίτημα αυτό (σκέψεις 54-61 και ΑΕΠΠ 854/2018 Εισηγ. Χ. Ζαράρη, 1371/2019 Εισηγ. Ι. Θεμελή, 979/2018 Εισηγ. Μ. Κανάβα και ΑΕΠΠ 720/2020). Μόνον με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας, καθόσον μόνο έτσι ο διαγωνιζόμενος μπορεί να προβάλλει λυσιτελώς την άποψή του γνωρίζοντας τα συγκεκριμένα σημεία που δημιούργησαν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή. Η απαίτηση της σαφήνειας τόσο κατά την διάγνωση ύπαρξης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -που δεν εξετάζεται εν προκειμένω-, όσο και κατά το ερώτημα παροχής διευκρινήσεων ιδρύουν διαδικασία πραγματικού κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, διεξαγόμενου σε εύθετο χρόνο κατά τη διαδικασία εξέτασης των προσφορών, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου, προκειμένου να δοθεί στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, συνιστά απαίτηση των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων ως προς τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές. Τούτο αποσκοπεί όχι μόνο στο να αποτραπούν αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής αλλά και στο να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων. Από την διπλή αυτή αξιολόγηση διασφαλίζεται ασφαλής κρίση αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, όπως αυτό οριοθετείται από τις ειδικότερες

προβλέψεις της διακηρύξεως καταλείποντας στον ανάδοχο και κάποιο περιθώριο κέρδους. Στην προκείμενη περίπτωση με την με αριθμό πρωτ. ... πρόσκληση προς τον οικονομικό φορέα «...» ζητούνται διευκρινίσεις επί συγκεκριμένων ζητημάτων αλλά καλείται ο οικονομικός φορέας με το ακριβές λεκτικό «να προσκομίσετε επί πλέον στοιχεία που να εξηγούν με τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής που προτείνετε». Από το έγγραφο προκύπτει ξεκάθαρα ότι οι αρχικές εξηγήσεις που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα ήτοι εντός εικοσαήμερου βάση διακήρυξης θεωρήθηκαν στο σύνολό τους μη ικανοποιητικές και για τον λόγο αυτό ζητήθηκαν γενικά και αόριστα επί πλέον στοιχεία. Από την ανάγνωση των από 19-4-2022 επιπλέον στοιχείων που υπερβλήθησαν, υπό τον τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» προκύπτει ότι δεν υποβλήθηκε εξ' αρχής νέα αιτιολόγηση της προσφοράς με νέα τεχνικά στοιχεία, με προσφορές προμηθευτών, ως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Συνεπώς κρίνεται απορριπτός ο πρώτος λόγος προσφυγής ως αβάσιμος.

21. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου προσβολής της απόφασης της Ο.Ε (θεώρηση στην πρώτη αιτιολόγηση ως εσόδου το ποσόν των απροβλέπτων, της αναθεώρησης και του συνόλου του κονδυλίου για απολογιστικές εργασίες) κρίνονται τα εξής. Στην αιτιολόγηση χαμηλής προσφοράς της «...» που υποβλήθηκε στις 18-2-2022 υπάρχει πλημμέλεια στα οικονομικά μεγέθη καθώς τα έσοδα της εταιρείας από την εργολαβία θεωρούνται ως ποσόν 148.139,24 € αντί του ορθού ποσού 123.444,20€ = 218.938,97€ (προϋπ. Με ΓΕ&ΟΕ x (1 - 0,4362.. έκπτωση), καθώς μη σύννομα στην αιτιολόγηση θεωρήθηκε ως έσοδο το ποσό των απροβλέπτων, η αναθεώρηση και το σύνολο του κονδυλίου για απολογιστικές εργασίες. Τα κονδύλια αυτά δεν είναι βέβαιο ότι θα απορροφηθούν αλλά και αν απορροφηθούν αυτό θα γίνει με εκτέλεση πρόσθετων και επί πλέον εργασιών το οποίο συνεπάγεται και αναλογικά πρόσθετο κόστος του έργου ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Σε κάθε περίπτωση αμφότερες οι ως άνω παραδοχές ουδόλως αιτιολογούνται από τα στοιχεία της προσφοράς της «...». Το πρόσθετο αυτό κόστος δεν υπολογίζεται στα έξοδα στην αιτιολόγηση. Συνεπώς με τα ακριβή μεγέθη του

Αριθμός Απόφασης: 1026 /2022

προϋπολογισμού και τα ποσά που υπολογίζει ως κόστος του έργου η αιτιολόγηση το οικονομικό αποτέλεσμα προκύπτει: $123.444,20 - 66.954,95 - 10.095,44 - 20.294,00 - 16.467,44 - 3.443,78 - 9.444,20 = - 3.255,61\text{€}$ είναι δηλαδή αρνητικό για τον οικονομικό φορέα «...». Συνεπώς ο σχετικός λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος.

22.Επειδή, επί του τρίτου λόγου προσβολής της απόφασης της Ο.Ε (Μη επαρκής υπολογισμός στην αιτιολόγηση των Γενικών Εξόδων του έργου) κρίνονται τα κάτωθι. Στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται, ότι κατά τρόπο νόμιμο δεν υπολόγισε τα γενικά έξοδα του έργου βάση των συντελεστών της Εγκυκλίου 9/2017, αλλά παρέλειψε να αναφέρει και να κρίνει το ότι και στις δύο αιτιολογήσεις που υπέβαλε δεν υπολογίζει αναλυτικά, ως όφειλε, τα κονδύλια των Γενικών Εξόδων του έργου, όπως αυτά περιγράφονται και αναλύονται στις σελίδες 8,9,10 του αναλυτικού τιμολογίου και οι δαπάνες τους εξειδικεύονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 9/25-4-2017, Κατά συνέπεια, ο οικονομικός φορέας «...» αναπόδεικτα, τα κοστολογεί και στις δύο αιτιολογήσεις στο ποσό των 9.444,20€ και άρα η προσβαλλόμενη τυγχάνει ακυρωτέα κατά τούτο. Και να μεν οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς δύνανται να αποκλίνουν από τα ποσοστά της εγκυκλίου για τα Γενικά Έξοδα που αναφέρονται στο Αναλυτικό Τιμολόγιο του έργου αλλά πρέπει αυτό να γίνει εμπειριστατωμένα με οικονομικές αναλύσεις και αποδεικτικά στοιχεία κόστους πράγμα που δεν έλαβε χώρα στις δύο επίμαχες αιτιολογήσεις. Κατόπιν των ανωτέρω, ο ως άνω λόγος της προσφυγής είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

23. Επειδή, επί του τετάρτου λόγου προσφυγής κρίνονται τα κάτωθι. Από την επισκόπηση του σχετικού φακέλου προκύπτει με βεβαιότητα, ότι πράγματι ο οικονομικός φορέας «...» και στις δύο αιτιολογήσεις που υπέβαλε δεν υπολογίζει αναλυτικά ή δεν υπολογίζει καθόλου και δεν προσκόμισε προσφορές προμηθευτών, ως όφειλε, για το κόστος στις κάτωθι εργασίες του προϋπολογισμού του έργου: 1. Φρεάτιο Συγκέντρωσης Λυμάτων Α.Τ. 9 2. Λειτουργία εργοταξιακών αντλητικών συγκροτημάτων Α.Τ 11, 3. Αντιστηρίξεις με ξυλοζεύγματα Α.Τ 12 ,

4. Αντιστηρίξεις με μεταλλικά πετάσματα Α.Τ. 13 ,
5. Ψηφιακή βιντεοσκόπηση αγωγών αποχέτευσης Α.Τ 14
6. Για τους δύο χειριστές μηχανημάτων έργου που αναφέρονται με τα ονόματα ως ... το κόστος παράτυπα θεωρείται Μηδενικό ως απαιτούσε η διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού, οπότε η αιτιολόγηση είναι μη αποδεκτή και για το λόγο αυτό και άρα ο σχετικός λόγος προσφυγής κρίνεται βάσιμος και η προσβαλλόμενη τυγχάνει ακυρωτέα κατά τούτο.

24.Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

25.Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο του κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να της επιστραφεί (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα ύψους 1320,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 5 Ιουλίου 2022 και εκδόθηκε στις 8 Ιουλίου 2022 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ